VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

KIRJALLINEN LAUSUNTO

19.10.2020

Valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

E-mail sara.kuitunen@eduskunta.fi

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LISTAAMATTOMIEN OSAKEYHTIÖIDEN HENKILÖSTÖANTIEN VEROTUSTA KOSKEVAKSI SÄÄNTELYKSI (HE 73/2020)

Esityksessä ehdotetaan tuloverolakiin säädettäväksi uusi 66 a §. Säännöksen mukaan listaamattoman yhtiön henkilöstöannissa osakkeen merkitsijän veronalaiseksi palkaksi katsottaisiin se määrä, jolla merkintähinta alittaa osakkeen matemaattisen arvon. Uuden säännöksen soveltamisen edellytyksenä on muun ohessa, että osakeanti on suunnattu työntekijöiden enemmistölle, yhtiö harjoittaa elinkeinotoimintaa, sen varat koostuvat pääasiassa muusta kuin elinkeinoverolain 12 a §:n muusta omaisuudesta ja että yhtiö on merkitty ennakkoperintärekisteriin.

Nykyisin henkilöstöannissa merkitystä osakkeesta syntyy veronalaista palkkatuloa, jos merkintähinnasta saadaan alennusta enemmän kuin 10 % osakkeen käyvästä arvosta. Noteeraamattoman yhtiön osakkeen käyvän arvon määrittäminen on usein hankalaa esimerkiksi, jos aikaisemmin on myyty tai on järjestetty osakeanteja sijoittajille ja kauppoihin tai anteihin on liittynyt erilaisia ehtoja kuin työntekijöille suunnattuun antiin.

Esityksen voi kokonaisuudessaan arvioida useissa tilanteissa selkeyttävän henkilöstöannin veroseuraamuksia ja lisäävän seuraamusten ennakoitavuutta. Säännökseen liittyvän verotuen voi lisäksi arvioida kohdistuvan erityisesti kasvavien ja innovatiivisten yritysten toimintaan. Esitykseen on myös lausuntokierroksella saadun palautteen johdosta tehty selkeyttäviä ja soveltamisalaa täsmentäviä muutoksia. Tehdyt muutokset ovat pääasiassa tarpeellisia ja täsmentävät hyvin sääntelyä.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää esitystä kannatettavana.

Elinkeinoverolain 12 a §:n mukaisen omaisuuden määrän arviointi

Kuulemiskierroksen jälkeen ehdotettuun säännökseen on lisätty edellytys, että yhtiön omaisuuden on muodostuttava pääosin muusta kuin elinkeinoverolain 12 a §:ssä tarkoitetusta omaisuudesta viimeksi vahvistetun tilinpäätöksen perusteella laskettuna. Vaikka tavoite rajata vain vähäisessä määrin elinkeinotoimintaa harjoittavat osakeyhtiöt soveltamisalan ulkopuolella on ymmärrettävä, voi rajaus olla yksittäistapauksissa tarpeettoman kaavamainen. Ensinnäkin, kun vertailu tehdään varojen arvostamisesta

verotuksessa annetun lain mukaan, voivat säännöksen soveltumisedellytykset jäädä täyttymättä, vaikka yhtiön varsinaisen elinkeinotoiminnan omaisuus käyvin arvoin laskettuna selvästi ylittäisi EVL 12 a §:n mukaisen muun omaisuuden arvon. Toiseksi, kun tarkastelu tehdään tilinpäätöshetken mukaan, säännös ei riittävästi huomioi yhtiön varallisuudessa tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen tapahtuneita muutoksia. Yhtiöön on esimerkiksi edellisen tilikauden päättymisen jälkeen voitu sijoittaa tai muuten kertyä huomattavastikin varsinaista elinkeinotoimintaa palvelevia varoja. Tällöin henkilöstöantia jouduttaisiin pykälän joustamattomuuden vuoksi lykkäämään, kunnes saataisiin uusi vahvistettu tilinpäätös suuremmilla elinkeinotoiminnan varoilla.

Esityksessä käytetty termistö

Veronmaksajain Keskusliitto haluaa huomauttaa myös, että lainsäädännössä tulisi pyrkiä selkeyteen ja määritellä tietty verotuksessa käytettävä termi vain yhdellä tavalla. Arvo, johon merkintähintaa esityksen perusteluiden mukaan verrataan, lasketaan eri tavoin kuin arvostamislain (1142/2005) 9 §:ssä määritelty matemaattinen arvo. Vaikka ehdotetun 66 a §:n 2 momenttia onkin lausuntokierroksen jälkeen muutettu 1 momentissa tarkoitetun matemaattisen arvon laskentatapaa selkiyttävällä tavalla, olisi selvempää käyttää tästä matemaattista arvoa tietyiltä osin korjaten lasketusta arvosta jotain uutta termiä, kuten esimerkiksi ”korjattu matemaattinen arvo” tai vain määritellä laskukaava veronalaisen tulon laskemiseksi.

Teemu Lehtinen
toimitusjohtaja

Kati Malinen
lakiasiainjohtaja